

06. Dynamisk programmering

Forelesning 6

På sett og vis en generalisering av *splitt og hersk*, der delprobler kan overlappe: I stedet for et *tre* av delproblem-avhengigheter har vi en *rettet asyklisk graf*. Vi finner og lagrer del-løsninger i en rekkefølge som stemmer med avhengighetene.

Pensum

- ☐ Innledningen til del IV
- ☐ Kap. 14. Dynamic programming: Innl. og 14.1–14.4
- ☐ Oppgave 15.2-2 med løsning (0-1 knapsack)
- ☐ Appendiks D i pensumheftet

Læringsmål

- [F₁] Forstå *delinstanser*
- [F₂] Forstå *dynamisk programmering*
- [F₃] Forstå løsning ved *memoisering* (*top-down*)
- [F₄] Forstå løsning ved *iterasjon* (*bottom-up*)
- [F₅] Forstå hvordan man *rekonstruerer* en løsning fra lagrede beslutninger
- [F₆] Forstå hva *optimal delstruktur* er
- [F₇] Forstå hva *overlappende delproblemer* er
- [F₈] Forstå *stavkutting*, *matrisekjede-multiplikasjon* og *LCS*
- [F₉] Forstå løsningen på *det binære ryggsekkproblemet* (se appendiks D i pensumheftet)

1

Optimal delstruktur

Optimal delstruktur er en egenskap et problem kan ha, og er nødvendig for at problemet kan ha en løsning med dynamisk programmering. I tillegg må problemet ha overlappende delinstanser. Når et problem har overlappende delinstanser betyr det at flere oppdelinger av problemet inneholder noen av de samme delinstansene.

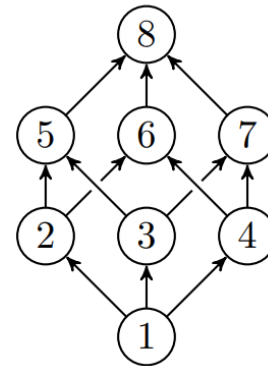
Oppskrift fra boka

1. **Characterize the structure** of an optimal solution
2. **Recursively define the value** of an optimal solution
3. **Compute the value** of an optimal solution
4. **Construct** an optimal solution from computed information

At et problem har optimal delstruktur betyr at det løsningen til problemet kan konstrueres fra optimal løsninger på delinstanser av problemet.

Det vil dermed være optimalt å cache eller lagre svaret på delinstansene slik at man slipper å regne ut løsningen når problemet oppstår igjen.

Man kan generelt se på dynamisk programmering som et “Time-memory tradeoff” hvor vi ofrer minne for å lagre delløsninger, men i gjengjeld kan vi spare mye tid.

Overlappende og delte delproblemer ...

Nyttig når vi har overlappende delproblemer

Korrekt når vi har optimal substruktur

Rod Cutting Problem

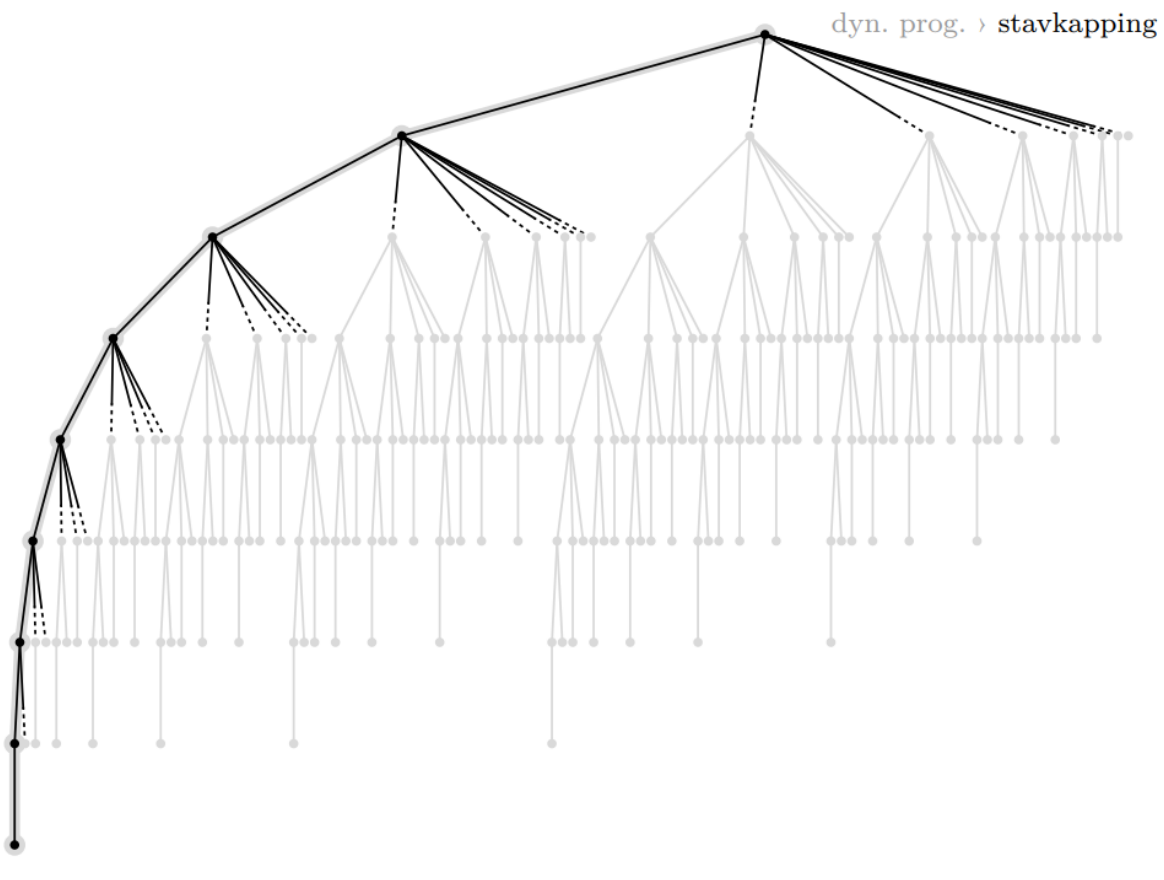
Stavkapproblemet er et eksempel på et problem som kan løses optimal ved hjelp av dynamisk programmering.

En dum løsning på dette problemet kan oppnås ved å prøve alle kombinasjonene rekursivt, og til slutt oppnå en kjøretid på $O(2^n)$. Dette er ikke bra nok!

Input: En lengde n og priser p_i for lengder $i = 1, \dots, n$.

Output: Lengder ℓ_1, \dots, ℓ_k der summen av lengder $\ell_1 + \dots + \ell_k$ er n og totalprisen $r_n = p_{\ell_1} + \dots + p_{\ell_k}$ er maksimal.

En optimal løsning vil lagre løsningene på de forrige verdiene, og det blir dermed mulig å slå opp løsningen på tidligere delproblemer. Grafen nedenfor illustrerer hvor mange kalkulasjoner som spares på denne måten.

h@ntnu.no

Bottom-up iterasjon vs top-down memoisering

Det finnes to hovedmetoder for å programmere en løsning som utnytter dynamisk programmering; bottom-up og top-down. Forskjellen på metodene handler om hvordan man designer løsningen til å utføre kallene på delproblemene.

- Top-down: du begynner på hovedproblemet og finner ut hvilke delløsninger som er mulige for å komme seg dit. Her er det vanlig å bruke rekursjon og memoisering av funksjoner.
- Bottom-up: du finner ut av hvilke delløsninger som kommer til å måtte løses, og løser disse. Deretter jobber du deg opp mot hovedproblemet og bruker de tidligere løsningene. Denne metoden kalles ofte tabulation fordi du fyller gjerne inn delløsningene i en tabell.

Matrisekjedemultiplikasjon

Matrisekjedemultiplikasjon er en et

problem hvor vi ønsker å finne den optimale måten å gange sammen en kjede (liste) med matriser av ulik størrelse $\langle A_1, A_2, \dots, A_n \rangle$. =

Hvis vi har fire matriser, finnes det fem unike måter å gange disse sammen på, og basert på størrelsen på hver av matrisene kan antallet kalkulasjoner variere stort.

Hvis vi prøver å gange sammen matrisene slik som vi vanligvis hadde gjort, kan det hende vi gjør unødvendig mange kalkulasjoner.

Input: En sekvens $\langle p_0, p_1, \dots, p_n \rangle$, der p_{i-1} og p_i er antall rader og kolonner i en matrise A_i .

Output: En parentessetting av produktet $A_{1:n} = A_1 A_2 \cdots A_n$ som minimerer antall skalarprodukt.

$$\begin{aligned} & (A_1(A_2(A_3A_4))) , \\ & (A_1((A_2A_3)A_4)) , \\ & ((A_1A_2)(A_3A_4)) , \\ & ((A_1(A_2A_3))A_4) , \\ & (((A_1A_2)A_3)A_4) . \end{aligned}$$

Fire matriser har 5 unike måter å ganges sammen

Longest common subsequence

Gitt to sekvenser ønsker vi å finne den lengste subsekvensen som er lik i begge sekvensene.

Hvis vi prøver å løse problemet ved hjelp av brute-force finner vi fort ut at vi får et eksponensielt stort problem som vil være ubrukelig ved store n .

Input: To sekvenser, $X = \langle x_1, \dots, x_m \rangle$ og $Y = \langle y_1, \dots, y_n \rangle$.

Output: En sekvens $Z = \langle z_1, \dots, z_k \rangle$ og indekser $i_1 \leq \dots \leq i_k$ og $\ell_1 \leq \dots \leq \ell_k$ der $Z[j] = X[i_j] = Y[\ell_j]$ for $j = 1 \dots k$, der Z har er lengst mulig.

Binære ryggsekkproblemet

Det binære ryggsekkproblemet handler om at vi skal velge et sett med ting av forskjellig verdi og vekt slik at vi utnytter kapasiteten vår W så godt som mulig.

Input: Verdier v_1, \dots, v_n , vekter w_1, \dots, w_n og en kapasitet W .

Output: Indekser i_1, \dots, i_k slik at $w_{i_1} + \dots + w_{i_k} \leq W$ og totalverdien $v_{i_1} + \dots + v_{i_k}$ er maksimal.

581

